

Programma van toetsing en afsluiting Schooljaar 2023 - 2024

Havo leerjaar 5

Stanislascollege Westplantsoen

Toelichting op Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het PTA bevat per vak een toetsoverzicht voor het komende schooljaar. Hierin staat per toets omschreven welke stof getoetst wordt, wat de weging is t.o.v. de andere toetsen, of er een herkansing mogelijk is, type toets, toetsvorm, afnamemoment (in de periode of in de toetsweek van de periode), tijdsduur en welke eindterm (domein) van het examenprogramma getoetst wordt. Voor een uitgebreide omschrijving van de domeinen verwijzen wij jullie graag naar www.examenblad.nl, selecteer het juiste schooljaar en het niveau. Kies vervolgens het vak en klik op 'examenprogramma'.

Toelichting bij de afkortingen 'type toets' en 'toetsvorm'.

Type toets:

T = Toets

SO = Schriftelijke overhoring

PO= Praktische opdracht

HD= Handelingsdeel

Toetsvorm:

S = Schriftelijk

M = Mondeling

P = Praktisch

D = Digitaal

Data van de SE-weken

2. vr 6 t/m vr 13 oktober

3. ma 11 dec, wo 13 t/m wo 20 december

4. ma 18 t/m ma 25 maart

Inhaalweek

di 24 t/m di 31 oktober

di 9 t/m wo 17 januari

di 2 t/m di 9 april

Overige belangrijke data

ma 6 november tot 17.00 uur aanvragen herkansing SE2

di 14 november herkansing SE2

vr 19 januari PWS inleverdag

ma 22 januari tot 17.00 uur aanvragen herkansing SE3

di 30 januari herkansing SE3

wo 10 april tot 17.00 uur aanvragen herkansing SE4

di 16 + wo 17 april herkansing SE4

wo 24 april examenvoorlichting + akkoord tekenen definitieve SE-cijfers

wo 12 juni uitslag CEI

do 13 juni tot 12.00 uur aanmelden CEII

di 2 juli uitslag CEII

Centraal Examen, tijdvak 1   di 14 t/m wo 29 mei 2024
Centraal Examen, tijdvak 2   di 18 t/m di 25 juni 2024

Toetsen uit SE-week inhalen

Een leerling heeft recht op één inhaalmoment per gemiste toets. In dat geval kan de leerling de toets inhalen tijdens de inhaalweek die volgt na SE 2, 3 en 4.

Het inhalen van een schoolexamen vindt plaats middels een vaststaand inhaalrooster dat de leerling actief in de gaten moet houden en moet zorgen op het goede moment aanwezig te zijn.

Let op! Indien een leerling het eerste én het tweede toetsmoment mist, bepaalt de corrector van de afdeling wat hiervan het gevolg zal zijn. Mogelijk wordt overgegaan tot het noteren van het cijfer 1 voor het betreffende gemiste schoolexamen.

Herkansingsregeling

In het examenjaar heeft een leerling na elke SE-week de gelegenheid om een schoolexamen te herkansen. Inhaalwerk komt niet in aanmerking voor herkansing.

Een herkansing kan niet worden ingehaald, ook niet als deze met geldige reden (bijv. door ziekte) gemist is. Voor praktische toetsen tijdens een les, zoals mondeling, practica en presentaties, binnen het SE, geldt dat in geval van ziekte of plotselinge overmacht de leerling de docent én de coördinator daarvan voor aanvang schriftelijk op de hoogte stelt.

Een leerling die te laat komt voor een kijk- en luistertoets of een mondeling wordt niet meer toegelaten.

Tevens wijzen wij je nadrukkelijk op het examenreglement van het Stanislascollege Westplantsoen, welke te vinden is op onze website en in de classroom toetsen en examens.

Hierin staan de rechten en plichten van leerlingen en medewerkers wat het (school)examen betreft beschreven.

Wij wensen je een succesvol examenjaar!

Examensecretariaat Stanislascollege Westplantsoen,
mevr. S. Kuiper en mevr. K. van Zon

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Nederlandse taal en literatuur

Inleiding

Methode:

Reader Verhaal- en poëzieanalyse, examenbundel

Eindterm A = Leesvaardigheid

Eindterm B = Mondelinge taalvaardigheid

Eindterm C = Schrijfvaardigheid

Eindterm D = Argumentatieve vaardigheden

Eindterm E = Literatuur

Eindterm F = Oriëntatie op studie en beroep

Handelingsdeel: Boekenlijst inleveren uiterlijk 27 november 2023.

Hulpmiddelen: Bij alle toetsen mag je gebruik maken van een woordenboek Nederlandse taal.

Het CE betreft: Eindterm A en D

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Argumentatieve vaardigheden	þ	T	S	10	havo 4	90 min	A,D
SE5-1	Verhaal- en poëzieanalyse	þ	T	S	20	SE2	90 min	E
hd	boekenlijst inleveren voor 27 november 2023	..	HD	S	0			
SE5-2	Speech met discussie in tweetallen	..	PO	M	15	nov/dec	9 min	B,D
SE5-3	Acht literaire werken in de context van de literatuurgeschiedenis	þ	T	M	25	SE3	20 min	B,E
SE5-4	Gedocumenteerde schrijfpdracht	þ	T	S	30	SE4	150 min	A,C,D,F

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Cambridge Engels

Inleiding

Methode:

Eindterm A = Leesvaardigheid

Eindterm B = Kijk- en luistervaardigheid

Eindterm C = Spreekvaardigheid

Eindterm D = Schrijfvaardigheid

Eindterm E = Cultuur

Hulpmiddelen:

Bij SE2 een woordenboek N-E toegestaan.

Bij SE1 en het CE is een woordenboek E-N toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Leestoets	þ	T	S	10	havo 4	90 min	A
SE5-1	Schrijfopdracht	þ	T	S	22,5	SE2	90 min	D
SE5-2	Mondeling	þ	PO	M	22,5	SE3	15 min	C
SE5-3	Luistervaardigheid: Cito kijk- en luistertoets	þ	PO	P	22,5	jan '23	90 min	B
SE5-4	Literatuurtoets	þ	T	S	22,5	SE4	90 min	E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Engelse taal en literatuur

Inleiding

Methode:

Eindterm A = Leesvaardigheid

Eindterm B = Kijk- en luistervaardigheid

Eindterm C = Spreekvaardigheid

Eindterm D = Schrijfvaardigheid

Eindterm E = Literatuur

Hulpmiddelen:

Bij SE2 een woordenboek N-E toegestaan.

Bij SE1 en het CE is een woordenboek E-N toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Leestoets	þ	T	S	10	havo 4	90 min	A
SE5-1	Schrijfpodracht	þ	T	S	22,5	SE2	90 min	D
SE5-2	Mondeling	þ	T	M	22,5	SE3	15 min	C
SE5-3	Luistervaardigheid: Cito kijk- en luistertoets	þ	T	P	22,5	jan '23	90 min	B
SE5-4	Literatuurtoets	þ	T	S	22,5	SE4	90 min	E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: wiskunde A

Inleiding

Methode: Getal en Ruimte

Eindterm A = Vaardigheden:

1. Algemene vaardigheden
2. Profielspecifieke vaardigheden
3. Wiskundige vaardigheden

Eindterm B = Algebra en tellen

1. Rekenen
2. Algebra
3. Telproblemen

Eindterm C = Verbanden

1. Tabellen
2. Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden
3. Formules met één of meer variabelen
4. Lineaire verbanden
5. Exponentiële verbanden

Eindterm D = Verandering

Eindterm E = Statistiek

1. Presentaties van data interpreteren en beoordelen
2. Data verwerken
3. Data en verdelingen
4. Statistische uitspraken doen
5. Statistiek met ICT

In elk SE zullen rekenvaardigheden aan bod komen uit de vier domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden.

Het centraal examen (CE) heeft betrekking op domein C en de subdomeinen B1, B2, E1, E2, E3 en E4 in combinatie met de vaardigheden uit domein A.

Hulpmiddelen:

Bij de schoolexamens en het Centraal Examen is alleen een grafische rekenmachine (in examenstand!) toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	PO (practicum en verslag) over statistiek en ICT (H2 en H7)		PO	S	5	havo 4		E
SE4-2	Hoofdstuk 4 en 5	p	T	S	10	havo 4	90 min	A,B3,D,E
SE5-1	Hoofdstuk 1, 3, 6 en 9	p	T	S	25	SE2	120 min	A,B1,B2,C
SE5-2	Hoofdstuk 2, 7, 10 en 12.5	p	T	S	30	SE3	120 min	A,E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: wiskunde A

SE5-3 Hoofdstuk 9 t/m 12

p T S 30 SE4 120 min A,B1,B2,C,E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: wiskunde B

Inleiding

Methode: Getal en Ruimte

Eindterm A = Vaardigheden:

1. Algemene vaardigheden
2. Profielspecifieke vaardigheden
3. Wiskundige vaardigheden

Eindterm B = Formules, functies en grafieken

1. Standaardfuncties
2. Vergelijkingen en ongelijkheden
3. Evenredigheidsverbanden
4. Periodieke functies

Eindterm C = Meetkundige berekeningen

1. Afstanden en hoeken
2. Algebraïsche methoden

Eindterm D = Toegepaste analyse

1. Veranderingen
2. Afgeleide functies
3. Bepaling afgeleide functies
4. Toepassing afgeleide functies

In elk SE zullen rekenvaardigheden aan bod komen uit de vier domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden.

Het centraal examen (CE) heeft betrekking op de domeinen B, C en D in combinatie met de vaardigheden uit domein A.

Hulpmiddelen:

Bij alle schoolexamens en het Centraal Examen is alleen een grafische rekenmachine (in examenstand!) toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Hoofdstuk 7 (t/m 7.3) en 8	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A, B4, C
SE5-1	Hoofdstuk 1, 4, 5 en 9	þ	T	S	25	SE2	120 min	A, B1, B2, B3
SE5-2	Hoofdstuk 3, 7, 8 en 10	þ	T	S	30	SE3	120 min	A, B4, C
SE5-3	Hoofdstuk 2, 6, 9, 10, 11 en 12	þ	T	S	30	SE4	120 min	A, B, C, D

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Franse taal en literatuur

Inleiding

Methode: D'accord, 3e editie 5 havo

Eindterm A = Leesvaardigheid

Eindterm B = Kijk- en luistervaardigheid

Eindterm C = Gespreksvaardigheid

Eindterm D = Schrijfvaardigheid

Eindterm E = Literatuur

Eindterm F = Oriëntatie op studie en beroep

Hulpmiddelen:

Bij SE2 is een woordenboek N-F toegestaan.

Bij het Centraal Examen is een woordenboek F-N toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Kennis (examen)voca en grammaire	þ	T	S	10	havo 4	90 min	A,D
SE5-1	Schrijfvaardigheid	þ	T	S	20	SE2	90 min	D
SE5-2	Leesdossier	þ	T	S	15	SE3	90 min	A,E
SE5-3	Examenvocabulaire F-N	þ	T	S	15	P3	25 min	A
SE5-4	Kijk- en luistervaardigheid	þ	PO	P	20	P3	90 min	B
SE5-5	Spreek- en gespreksvaardigheid	þ	PO	M	20	SE4	20 min	C

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Duitse taal en literatuur

Inleiding

Methode: geen

Eindterm A = Leesvaardigheid

Eindterm B = Kijk- en luistervaardigheid

Eindterm C = Gespreksvaardigheid

Eindterm D = Schrijfvaardigheid

Eindterm E = Literatuur

Eindterm F = Oriëntatie op studie en beroep

Handelingsdelen:

Te lezen: 3 boeken. Lijst inleveren uiterlijk 15 februari 2024.

Hulpmiddelen:

Bij SE1 en het Centraal Examen is een woordenboek D-N toegestaan.

Bij SE3 is een woordenboek N-D toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Leesvaardigheid	þ	T	S	5	havo 4	90 min	A
hd	Boekverslag	..	HD	S	0	1-10-'23		
SE5-1	gespreksvaardigheid	þ	PO	M	20	P1	15 min	C
hd	Boekverslag	..	HD	S	0	15-12-'23		
SE5-2	Schrijftoets	þ	T	S	20	SE3	90 min	D
SE5-3	Kijk- en luistertoets	þ	T	P	25	SE3	90 min	B
SE5-4	Briefidoom (N-D)	..	T	S	5	P3	60 min	
SE5-5	Examenidoom 201-500 (D-N)	..	T	S	5	P3	60 min	
SE5-6	Mondeling literatuur in het Nederlands over 4 gelezen boeken	þ	T	M	20	SE4	15 min	C, E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: geschiedenis

Inleiding

Methodie:

Geschiedenis Werkplaats handboek en werkboek

Examenkatern Historische Contexten

Themakatern Rechtsstaat en Democratie

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Eindterm A = Historisch besef

Eindterm B = Oriëntatiekennis

Eindterm C = Thema's

Eindterm D = Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Eindterm E = Oriëntatie op studie en beroep

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A en B.

In het SE worden zowel de herhaling van (delen) van de tien tijdvakken als de contexten getoetst ter voorbereiding op het CSE.

Leerlingen die zijn overgestapt van V5 naar H5 zullen het PO uit havo 4 over tijdvak 1 t/m 4 alsnog moeten maken. Dit PO telt mee als S4-1 met gewing 10%. Zij hebben niet de so'tjes van 2,5%.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	PO tijdvak 1 tm 4		PO	S	5	havo 4		
SE4-2	Tijdvak 8 + Rechtsstaat en Democratie	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A,B,D
SE4-3	SO 1 Havo 4	..			2,5			
SE4-4	SO 2 Havo 4	..			2,5			
SE5-1	Britse Rijk (+oriëntatiekennis tv 5 t/m 8) + thema o.a. Europese overzeese expansie	þ	T	S	25	SE2	90 min	A,B,C
SE5-2	Duitsland en tv 9 en 10 (+ oriëntatiekennis tv 5 t/m 8), thema o.a. crisis van het wereldkapitalisme + paragrafen tv 10	þ	T	S	25	SE3	90 min	A,B,C
SE5-3	Nederland en tv 10 (+ oriëntatiekennis tv 5 t/m 9), thema o.a. Nederland toenemende westerse welvaart	þ	T	S	25	SE4	90 min	A,B,C

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: aardrijkskunde

Inleiding

Methode: Buitenland (4e editie)

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Wereld

Eindterm C = Aarde

Eindterm D = Ontwikkelingsland

Eindterm E = Leefomgeving

Eindterm F = Oriëntatie op studie en beroep

Voor elk SE geldt dat naast de inhoud uit het lesboek ook gevraagd kan worden uit aantekeningen, in de les uitgedeelde documentatie, bekeken films, gemaakte opdrachten en dergelijke.

Je docent zal bijtijds een overzicht geven van de stof voor de toets en de wijze waarop getoetst zal worden.

Hulpmiddelen:

Bij SE2, SE3 en SE4 is een Bosatlas, 55e druk, toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Zelfstandig onderzoek P3 uit havo 4 boek Stedelijke gebieden par 4.7 en 4.8			PO	S	5	havo 4	A
SE4-2	Hoofdstuk 4: Stedelijke gebieden en Hoofdstuk 1: Wateroverlast	þ	T	S	15	havo 4	90 min	E
SE5-1	Hoofdstuk 1: Globalisering en havo 4 boek: Wereldbeeld par 2.7, 2.8 en 2.9	þ	T	S	25	SE2	120 min	B
SE5-2	Hoofdstuk 2 Endogene en exogene processen en havo 4 boek: Klimaat en landschap par 3.8, 3.9 en 3.10	þ	T	S	30	SE3	120 min	C
SE5-3	Hoofdstuk 3 Brazilië en havo 4 boek: Klimaat en landschap par 3.1 t/m 3.7	þ	T	S	25	SE4	120 min	D

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: economie

Inleiding

Methode: LWEO

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Concept Schaarste

Eindterm C = Concept Ruil

Eindterm D = Concept Markt

Eindterm E = Concept Ruilen over de tijd

Eindterm F = Concept Samenwerken en onderhandelen

Eindterm G = Concept Risico en informatie

Eindterm H = Concept Welvaart en groei

Eindterm I = Concept Goede tijden, slechte tijden

Eindterm J = Onderzoek en experiment

Eindterm K = Keuzeonderwerpen

Eindtermen B, C, J en K worden alleen in schoolexamens getoetst.

Een onderdeel van de lesstof dit leerjaar is het uitvoeren van een klasexperiment.

Waar domeinen genoemd worden, geldt niet altijd dat het hele domein onderdeel is van de toetsstof.

Hulpmiddelen:

Een NIET-grafische rekenmachine is toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Lesbrief J&O H2 t/m 6 + V&A H 1 t/m 3 en H5	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A t/m H,K,J
SE5-1	J&O H5 tm H 8 + M&O H1 t/m 3 + V&A H1 tm 3	þ	T	S	25	SE2	120 min	A,D,E,F,G,H,J
SE5-2	Markt en Overheid H1 tm H6 + Verdienen en Uitgeven H1 t/m 4	þ	T	S	30	SE3	120 min	A,D,F,H,I,K
SE5-3	Alle lesbrieven behalve crisis	þ	T	S	30	SE4	120 min	A,D t/m K

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: bedrijfseconomie

Inleiding

Methode: Bedrijfseconomie In Balans

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Van persoon naar rechtspersoon

Eindterm C = Interne organisatie en personeelsbeleid

Eindterm D = Investeren en financieren

Eindterm E = Marketing

Eindterm F = Financieel beleid

Eindterm G = Verslaggeving

Eindterm H = Keuze-onderwerpen

Hulpmiddelen:

Een NIET-grafische rekenmachine is toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Hoofdstuk 11, 18, 21 t/m 24 (niet 21.3 en 21.4)	p	T	S	15	havo 4	90 min	B,D,E
SE5-1	Hoofdstuk 3, 5 t/m 13, 17 t/m 19, 21 t/m 23 (niet 21.3 t/m 21.5), 25 t/m 27	p	T	S	25	SE2	120 min	A,B,D,E,F
SE5-2	SO hoofdstuk 28 t/m 29	..	SO	S	5	P2	60 min	F
SE5-3	Hoofdstuk 3, 16, 17 t/m 19, 25 t/m 30	p	T	S	25	SE3	120 min	C,D,F
SE5-4	Hoofdstuk 3, 17, 18 en 25 t/m 35	p	T	S	30	SE4	120 min	A,D,F,G

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: maatschappijwetenschappen

Inleiding

Methode: Seneca Maatschappijwetenschappen (havo lesboek 2e editie)

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Vorming (binnen een specifieke context)

Eindterm C = Verhouding (binnen een specifieke context)

Eindterm D = Binding (binnen een specifieke context)

Eindterm E = Verandering (binnen een specifieke context)

Eindterm F = Analyse van een sociale actualiteit

Eindterm G = Analyse van een politieke actualiteit (binnen een specifieke context)

Het vak combineert kennis en vaardigheden uit de politicologie en sociologie. Daarnaast leren leerlingen de beginselen van sociaal wetenschappelijk onderzoek.

Kennis en vaardigheden uit havo 4 worden herhaald en in het SE getoetst.

Het Centraal Examen toetst kennis die in de Syllabus is opgenomen en vaardigheden die in de Syllabus zijn opgenomen. De nadruk hierbij ligt op het maken van analyses van maatschappelijke kwesties met behulp van hoofd- en kernconcepten. Het CE heeft betrekking op de eindtermen: B,C,D,E1 en E2.

Hulpmiddelen:

Bij alle SE's is een woordenboek Nederlands toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Hoofdstuk 4: Politieke theorie	β	T	S	15	havo 4	90 min	A,B,C,D,E
SE4-2	Analyse van sociale of politieke actualiteit	β	PO	S	10	havo 4		A,F,G
SE5-1	Hoofdstuk 6: Politiek in de praktijk	β	T	S	25	SE2	90 min	A,B,C,D,E
SE5-2	Hoofdstuk 7: Samenlevingsvormen	β	T	S	25	SE3	90 min	A,B,E
SE5-3	Hoofdstuk 8: Maatschappelijke verschillen en hoofdstuk 9: Het veiligheidsvraagstuk	β	T	S	25	SE4	90 min	A,C,D

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: natuurkunde

Inleiding

Methode: Overal Boek 4 en 5

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Beeld- en geluidstechniek

B1: Informatieoverdracht

B2: Medische beeldvorming

Eindterm C = Beweging en energie

C1: Kracht en beweging

C2: Energieomzettingen

Eindterm D = Materialen

D1: Eigenschappen van stoffen en materialen

D2: Functionele materialen (enkel SE)

Eindterm E = Aarde en heelal

E1: Zonnestelsel en heelal

E2 (keuzekatern): Aarde en klimaat (enkel SE)

Eindterm F = Menselijk lichaam (enkel SE)

Eindterm G = Meten en regelen

G1: Gebruik van elektriciteit

G2 (keuzekatern): Technische automatisering

Eindterm H = Natuurkunde en technologie

Eindterm I = Onderzoek en ontwerp

De algemene vaardigheden worden bij alle SE's bekend verondersteld.

Hulpmiddelen:

Bij alle SE's en het Centraal Examen zijn een Binas, 6e editie, en NIET-grafische rekenmachine toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	PO Krachten uit klas 4		PO	S	5	havo 4		A,C1,I
SE4-2	Boek 4, H4 en H5	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A,B1,B2
SE4-3	PO systeemborden uit klas 4		PO	P	5	havo 4		A,G2,I
SE5-1	boek 5, H7 en H8	þ	T	S	25	SE2	120 min	A,C1,D1,D2,G1,H
SE5-2	Boek 4, H5 en boek 5, H10 en 11	þ	T	S	25	SE3	90 min	A,B1,B2,C1,E1,H
SE5-3	H1 t/m 12 CE domeinen	þ	T	S	25	SE4	120 min	A,B1-2,C1-2,D1,E1,G1-2,H

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: scheikunde

Inleiding

Methode:

Chemie 4H en 5H, Flexboek + online, 7e druk

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Kennis van stoffen en materialen

Eindterm C = Kennis van chemische processen en kringlopen

Eindterm D = Ontwerpen en experimenten in de chemie

Eindterm E = Innovatieve ontwikkelingen in de chemie

Eindterm F = Processen in de chemische industrie

Eindterm G = Maatschappij en chemische technologie

Voor alle toetsen geldt dat de derde klas stof als bekend wordt verondersteld.

De voorkennis waarmee elk hoofdstuk start, is onderdeel van de toetsstof.

Hulpmiddelen:

Bij alle toetsen, practica en het Centraal Examen zijn een Binas, 6e editie, en NIET-grafische rekenmachine toegestaan.

Let op! Het is niet toegestaan andere teksten in de Binas aan te brengen. Dat geldt ook voor het aanbrengen van (al dan niet beschreven) plakkertjes.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Chemie H4: H4, 6, 7.1 en 7.3 (7.3 alleen chromatografie)	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A,B,C,D,F
SE5-1	Chemie H4: H1 t/m 5 + Chemie H5: H8	þ	T	S	20	SE2	120 min	A,B,C,E,F
SE5-2	Chemie H4: H4 en H8 en Chemie H5: H9 en H10	þ	T	S	20	SE3	120 min	A,B,C,D,E,F,G
	Praktische toets-voorbereiding	..	T	P	5	nov-feb		A,B,C,D,E
SE5-3	Chemie H4: H4 Chemie H5: H11 t/m 13	þ	T	S	20	SE4	120 min	A,B,C,D,E,F,G
SE5-4	Praktische toets	..	T	P	20	13-14 feb	120 min	A,B,C,D,E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: biologie

Inleiding

Methode: Nectar

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm M = Molecuul- en celniveau

Eindterm O = Orgaan- en organismeniveau

Eindterm P = Populatie- en ecosysteemniveau

Hulpmiddelen:

Bij alle SE's en het Centraal Examen zijn een Binas, 6e editie, en NIET-grafische rekenmachine toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Hoofdstuk 2 en 3	þ	T	S	15	havo 4	90 min	A,M
SE5-1	Hoofdstuk 4, 9 en 10	þ	T	S	31	SE2	90 min	A,M,O,P
SE5-2	Hoofdstuk 8, 11 en 12	þ	T	S	27	SE3	90 min	A,M,O,P
SE5-3	Hoofdstuk 1, 13 en 14	þ	T	S	27	SE4	90 min	A,M,O

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: informatica

Inleiding

Methode: www.fundament-online.nl

Eindterm B = Grondslagen

B3: Automaten

B4: Grammatica's

Eindterm C = Informatie

C1-C2: Informatie & Data

C5: Databases & SQL

Eindterm E = Architectuur

E2: Security

Eindterm M = Physical Computing

Het cijfer van SE5-3 wordt gebaseerd op het eindproduct en het verslag. Hetzelfde cijfer wordt toegekend aan elk lid van de groep, tenzij anders is besloten door of afgesproken met de docent.

Na dit schooljaar is het eindcijfer voor 100% bepaald. Dit vak wordt afgesloten met een schoolexamencijfer, er is geen sprake van een Centraal Examen.

Hulpmiddelen:

Bij SE2 en SE3 is een NIET-grafische rekenmachine toegestaan.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
EIND4	Eindcijfer leerjaar 4				50			
SE5-1	B3: Automaten H1 en 2; B4 Grammatica H1 t/m 4; E2: Security H1 t/m 4	p	T	S	20	SE2	90 min	B3,B4,E2
SE5-2	C1&C2: Informatie & Data H1 t/m H3; C5: Databases en SQL H1 t/m 3	p	T	S	20	SE3	90 min	C1-C2,C5
SE5-3	Praktijkopdracht 2: Physical Computing (groepsopdracht)	..	PO	P	10	P3		M

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: bewegen, sport en maatschappij

Inleiding

Methode: Be Sports-Minded

Eindterm A = Vaardigheden

Eindterm B = Bewegen

Eindterm C = Bewegen en regelen

Eindterm D = Bewegen en gezondheid

Eindterm E = Bewegen en samenleving

Dit vak wordt afgesloten met een schoolexamencijfer, er is geen sprake van een Centraal Examen.

Bij gemiste lessen/activiteiten dient de leerling zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de docent.

De handelingsdelen moeten 'naar behoren/voldoende' worden afgesloten.

Een groot gedeelte van het cijfer BSM wordt bepaald door de praktische vaardigheden en praktische opdrachten.

In geval van langdurige ziekte of blessure wordt in overleg met de docent een vervangende opdracht gemaakt.

Let op: de resultaten die in havo 4 zijn behaald tellen mee voor het schoolexamen

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Praktijkvaardigheid: speerwerpen	..	PO	P	3	P1		A,B,C
SE4-2	Praktijkvaardigheid: handbal	..	PO	P	3	P1		A,B
SE4-3	Presentatie betekenis sport en bewegen	..	PO	M	2	T1	90 min	
SE4-4	Betekenis van sport en bewegen	..	SO	S	2	P1	60 min	E
hd	Mijn sportadvies	..	HD	S	0	P2		B,E
SE4-5	Praktijkvaardigheid: les- en leidinggeven volleybal/basketbal	..	PO	P	8	P2		A,C
SE4-6	Readers speerwerpen & handbal, Boek par. 1.1, 1.2, 2.1 t/m 2.3	p	T	S	6	T2	90 min	A,B,E
hd	Evenementbezoek	..	HD	P	0	P3		
SE4-7	Praktijkvaardigheid: zelfverdediging	..	PO	P	3	P3		A,B
SE4-8	Praktijkvaardigheid: acrobatiek	..	PO	P	5	T3	90 min	
SE4-9	Verslag evenementbezoek	..	PO	S	2	P3		E
SE4-10	Praktijkvaardigheid: tennis	..	PO	P	3	P4		A,B
SE4-11		..	PO	P	3	P4		A,B

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: bewegen, sport en maatschappij

Praktijkvaardigheid: hink-stap-springen

SE4-11	Readers Jiu Jitsu, acrobatiek, tennis, hinkstapsprong, Boek par. 2.4	p	T	S	6	T4	90 min	
hd	HD Sportdag	..	HD	P	0	P4	1 dag	C
SE5-1	Organisatie sportdag	..	PO	P	4	P1		
SE5-2	Softbal	..	PO	P	4	P1		
SE5-3	Toets: softbal en trainingsleer	p	T	S	6	SE2	90 min	
hd	Spelontwerpdag	..	HD	P	0	P2		
SE5-4	Eurofittest	..	PO	P	4	P2		
SE5-5	Les en leidinggeven H5	..	PO	P	6	P2		
SE5-6	trainingsleer verslag	..	PO	S	6	P2		
SE5-7	Spelontwerp	..	PO	S	6	P2		
hd	EHBSO	..	HD	P	0	SE3	120 min	
hd	introkamp + watersportdag	..	PO	P	0			A, B, C
hd	Introkamp + survival	..	PO	P	0			C, E
hd	wintersportdag	..	PO	P	0			
hd	bewegen en muziek	..	HD	P	4	P3		
SE5-9	Turnen, meervoudig springen	..	PO	P	4	P3		B, C, D, E
SE5-10	Toets: L en L/Spelontwerp/Turnen/Dans	p	T	S	5	SE4	120 min	
SE5-11	Stageverslag	..	PO	S	5	P3		A, C
hd	toekomstoriëntatie	..	HD	S	0	P3		
hd	EHBSO dagdeel	..	HD	P	0	P3	dagdeel	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: tekenen

Inleiding

Methode:

Lesboeken: Van den Akker - Kunsthistorie deel I en II, beeldende begrippen

Stencil: materialen, technieken en begrippen

Eindterm A = Vaktheorie

A1: Beschrijven, onderzoeken en interpreteren

A2: Beschouwen

Eindterm B = Praktijk

Eindterm C = Oriëntatie op studie en beroep

Verwerking van het thema, in een collectie van 3 werken (2- en/of 3 dimensionaal) en het bijhouden van een logboek waarin het werkproces beschreven wordt. Een korte presentatie waarin voorstudies (verzameld materiaal, schetsen), werkproces, werkstuk(ken) en reflectie op eigen werk verwerkt zijn. Hierna vindt de beoordeling plaats.

SE5-5, 5-6 en 5-7: inleverdatum praktische opdrachten: 15 maart 2024.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Materialen, begrippen, technieken en kleurenleer + perspectief	0	T	S	15	havo 4	120 min	A
SE5-1	Naar thema 'Weg van de natuur' (met voorbereiding thuis)	0	PO	P	20	SE2	200 min	A2,B,C
SE5-2	Naar de aanschouwing	0	PO	P	20	SE3	200 min	A
SE5-3	Thema	0	T	S	15	SE3	90 min	A
SE5-4	Mondeling neo classicisme tot nu en reflectie op eigen werk	0	T	M	10	SE4	20 min	A1,A2
SE5-5	werkstuk 1	0	PO	SP	7	Gedurende jaar		A,B,C
SE5-6	werkstuk 2	0	PO	SP	7	Gedurende jaar		A,B,C
SE5-7	werkstuk 3	0	PO	SP	7	Gedurende jaar		A,B,C

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: levensbeschouwelijke vorming

Inleiding

Dit vak wordt aan het eind van havo 4 afgesloten. Levensbeschouwelijke vorming telt met ckv, maatschappijleer en het profielwerkstuk mee in het combinatiecijfer, waarbij elk onderdeel even zwaar telt.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
T1	Toets ethiek	p	T	S	33	P1	90 min	
hd	PO Logboek oefeningen	..	HD	S	0	inl 1-12-2023		
P2	PO Boeddhisme weging	..	PO	S	33	inl 1-12-2023		
P3	PO Psychologie weging	..	PO	S	34	inl 8-3-2024		
hd	PO Socratische gesprekken (tijdens les, gemiste lessen moeten worden ingehaald met een opdracht)	..	PO	M	0	P4		
hd	PO Levensvisieboek	..	PO	S	0	inl 31-5-2024		

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: maatschappijleer

Inleiding

Dit vak wordt aan het eind van havo 4 afgesloten. Maatschappijleer telt met ckv, levensbeschouwelijke vorming en het profielwerkstuk mee in het combinatiecijfer, waarbij elk onderdeel even zwaar telt.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
P1	PO: actualiteit		PO	P	7,5	P1		A
T1	Wat is maatschappijleer + rechtsstaat	p	T	S	25	T1	90 min	A,B
P2	PO: politiek		PO	P	10	P2		A,C
T2	Parlementaire democratie	p	T	S	25	T2	90 min	A,C
P4	PO: pluriforme samenleving		PO	P	7,5	P3		A,D
T4	Pluriforme samenleving en verzorgingsstaat		T	S	25	T4	90 min	A,D,E

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: culturele en kunstzinnige vorming

Inleiding

Dit vak wordt aan het eind van havo 4 afgesloten. Ckv telt met levensbeschouwelijke vorming, maatschappijleer en het profielwerkstuk mee in het combinatiecijfer, waarbij elk onderdeel even zwaar telt.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
hd	Architectuurdag	..	HD	P	0	P1		
P1	PO1: Architectuur	..	PO	P	20	P1		
hd	Cultureel verslag 1: zelfgekozen onderwerp	..	HD	S	0	P2		
P2	PO2: Fotografie	..	PO	P	20	P2		
hd	Cultureel verslag 2: reizenweek	..	HD	S	0	P4		
P3	PO3: Mini-PWS	..	PO	P	20	P3+P4		
P3	PO4: Songtekst schrijven n.a.v. muziek-genre	..	PO	P	15	P3		
P4	PO5: Film	..	PO	S	25	P4		

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: lichamelijke opvoeding

Inleiding

Het vak lichamelijke opvoeding bestaat uit handelingsdelen. Deze moeten voldoende worden afgesloten. Wanneer het eindresultaat 7,5 of hoger is zal de beoordeling goed zijn. Wanneer het eindresultaat tussen 5,5 en 7,5 ligt, zal de beoordeling voldoende zijn. Zonder voldoende kan de kandidaat niet deelnemen aan het examen.

Net als in de voorexamenklassen geldt de regel dat alle lessen (start schooljaar tot kerstvakantie) gevolgd dienen te worden. Gemiste lessen (om welke reden dan ook) moeten worden ingehaald*. Dit kan in de periode tot de kerstvakantie en in de maand januari. Is niet aan deze voorwaarde voldaan, dan is de eindbeoordeling onvoldoende. De uiterste consequentie is dat de kandidaat niet mag deelnemen aan het examen.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
P1	prestatie en inzet		HD	P	0	P1		
P1	aanwezigheid		HD	P	0	P1		
P2	prestatie en inzet		HD	P	100	P2		
P2	aanwezigheid		HD	P	0	P2		

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: Profielwerkstuk

Inleiding

Het profielwerkstuk telt met ckv, levensbeschouwelijke vorming en maatschappijleer mee in het combinatiecijfer, waarbij elk onderdeel even zwaar telt. Exacte data vind je in de handreiking profielwerkstuk.

Tijdpad havo 5:

Eerste lesdag	1e pws-uur (60 minuten)
september - november	Leerlingen werken zelfstandig in eigen tijd aan hun pws. Tevens op speciale pws-middagen op school (aanwezigheid verplicht). Leerlingen die een 'onvoldoende' hadden voor het eerste deel moeten verplicht elke week naar de pws-middag.
Vrijdag voor herfstvakantie	Tussenbeoordeling voortgang pws bekend.
Eind november 2023	Uiterlijk 12.00 uur inleveren pws bij begeleider. Filmpje uiterlijk 17.00 uur geüpload in Classroom.
Uiterlijk eind januari 2024	Voorlopig cijfer wordt bekend gemaakt aan leerlingen en examensecretariaat
Uiterlijk half februari 2024	De definitieve (eventueel verbeterde) versie wordt ingeleverd bij begeleider. Hier kan géén uitstel op worden verleend, vanwege de voorbereiding op SE4.
Uiterlijk half maart 2024	Het definitieve cijfer wordt door de begeleider ingeleverd bij het examensecretariaat en is maximaal één punt hoger dan het voorlopige cijfer.

Bij het tweede beoordelingsmoment in oktober wordt bepaald of de voortgang inmiddels voldoende is. Zo ja, dan vervalt de wekelijkse verplichting en worden deze leerlingen om de week verwacht.

In havo 4 is het cijfer voor het eerste deel van het profielwerkstuk vastgesteld, dit is 10%-20% van het eindcijfer. In havo 5 werk je aan de resterende 80%-90% van het eindcijfer.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
PWS	Eindversie pws	p	PW	SP	1	P2 en P3		

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: loopbaanoriëntatie

Inleiding

LOB is in havo 4 al afgerond.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
P1	Decaanles over aanmelden	..	HD		0	sep/okt		
P1	Inschrijven studie	..	HD		0	okt/mrt		
P1	Bezoeken meeloop- of proefstudeerdag	..	HD		0	okt/mrt		
P1	Opdrachten maken Keuzeweb en studiekeuze invullen	..	HD		0	okt/mrt		
P1	Decaangesprek aanvragen	..	HD		0	okt/mrt		

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: Havo leerjaar 5

Vak: rekenen 3F

Inleiding

Dit PTA is bedoeld voor de leerlingen die geen wiskunde in hun examenpakket hebben. Zij hebben in havo 4 een schoolexamen afgelegd om een diploma te kunnen behalen.

Dit schoolexamen is digitaal afgenomen in havo 4 (toetsweek 1).

Om de leerlingen hierop voor te bereiden volgden zij vanaf de start van het schooljaar 2022-2023 t/m december 2023 één keer per week les in het vak rekenen.

Bij een cijfer 8,0 of hoger is het vak direct afgesloten. Leerlingen hebben nog één poging gekregen om hun cijfer te verbeteren, namelijk in toetsweek 2, waarbij het hoogste cijfer telt.

SE	omschrijving	Herkansing	Type	Vorm	Weging	Moment	Duur	Eindtermen
SE4-1	Schoolexamen rekenen		T	D	1	havo 4	75 min	